Suvestinė redakcija nuo 2002-01-09 iki 2002-05-03

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1993, Nr. 21-506, i. k. 0931010ISTA000I-172

Nauja redakcija nuo 2001-01-01:
Nr. VIII-1811, 2000-07-11, Žin. 2000, Nr. 61-1818 (2000-07-26), i. k. 1001010ISTAIII-1811

LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS Į S T A T Y M A S

1993 m. birželio 4 d. Nr. I-172
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato labdaros ir paramos teikimą ir gavimą, jos teikimo ir gavimo tikslus, teikėjus ir gavėjus, labdaros ir paramos teikimo ir gavimo kontrolę bei apskaitą, kai labdaros ir (arba) paramos teikėjai ir (arba) gavėjai naudojasi įstatymų nustatytomis mokesčių ir muitų lengvatomis.

2 straipsnis. Labdaros ir paramos samprata

1. Labdara yra labdaros teikėjų savanoriškas ir neatlygintinas labdaros dalykų teikimas šiame įstatyme nurodytiems labdaros gavėjams šio įstatymo nustatytais tikslais ir būdais.

2. Parama yra paramos teikėjų savanoriškas ir neatlygintinas, išskyrus pagal šio įstatymo 8 straipsnio leidžiamus gavėjo įsipareigojimus, paramos dalykų teikimas šiame įstatyme nurodytiems paramos gavėjams šio įstatymo nustatytais tikslais ir būdais, įskaitant tuos atvejus, kai paramos dalykai perduodami anonimiškai ar kitu būdu, kai negalima nustatyti konkretaus paramos teikėjo.

3 straipsnis. Labdaros ir paramos tikslai

1. Labdaros dalykai šiame įstatyme nurodytiems labdaros gavėjams teikiami jų minimaliems socialiai priimtiniems poreikiams tenkinti, sveikatos priežiūrai užtikrinti, padėti likviduoti karo ir gaivalinių nelaimių, gaisrų, ekologinių katastrofų, užkrečiamųjų ligų protrūkių bei epidemijų pasekmes.

2. Paramos dalykai šiame įstatyme nurodytiems paramos gavėjams teikiami jų įstatuose ar nuostatuose numatytiems šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams, o biudžetinėms įstaigoms - jų nuostatuose nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti.

3. Visuomenei naudingais tikslais šiame įstatyme laikoma veikla tarptautinio bendradarbiavimo, žmogaus teisių apsaugos, mažumų integracijos, kultūros, religinių ir etinių vertybių puoselėjimo, švietimo, mokslo ir profesinio tobulinimo, neformalaus ir pilietinio ugdymo, sporto, socialinės apsaugos ir darbo, sveikatos priežiūros, nacionalinio saugumo ir gynybos, teisėtvarkos, nusikalstamumo prevencijos, gyvenamosios aplinkos pritaikymo ir būsto plėtros, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos, aplinkos apsaugos ir kitose visuomenei naudingomis ir nesavanaudiškomis pripažįstamose srityse.

4 straipsnis. Labdaros ir paramos dalykai

1. Labdaros ir paramos dalykai yra labdaros ir paramos teikėjo:
1) piniginės lėšos;
2) bet koks kitas turtas, įskaitant pagamintas ar įsigytas prekes;
3) suteiktos paslaugos.

2. Labdaros ir paramos dalyku negali būti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Sveikatos draudimo fondo biudžetų, Privatizavimo fondo ir

kitų valstybės pinigų fondų, Lietuvos banko ir kitos valstybės ir savivaldybių piniginės lėšos, taip pat tabakas ir tabako gaminiai, etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai bei ribotai apyvartoje esantys daiktai.

5 straipsnis. Labdaros ir paramos teikėjai

1. Labdara pagal šį įstatymą pripažįstama, kai ją teikia tik Lietuvos Respublikoje registruoti labdaros ir paramos fondai, asociacijos, viešosios įstaigos, visuomeninės organizacijos, religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai), jeigu labdaros teikimas numatytas jų įstatuose bei veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir jeigu jie pagal šio įstatymo nuostatas turi teisę gauti paramą. Asociacijų, visuomeninių organizacijų ar kitų narystės pagrindais veikiančių organizacijų savo nariams perduotos piniginės lėšos, turtas (įskaitant pagamintas ar įsigytas prekes) bei suteiktos paslaugos pagal šį įstatymą nepripažįstamos labdara.

2. Parama pagal šį įstatymą pripažįstama, jeigu ją teikia:

1) Lietuvos Respublikos fiziniai, juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, išskyrus politines partijas ir politines organizacijas, valstybės ir savivaldybių įmones bei įmones, kuriose valstybei ir (ar) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau negu 50 procentų balsų, taip pat biudžetines įstaigas ir kitas valstybės bei savivaldybių institucijas, Lietuvos banką;

2) užsienio valstybės, užsienio valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys, tarptautinės organizacijos.

6 straipsnis. Labdaros gavėjai

1. Labdaros gavėjais gali būti:

1) neįgalieji (invalidai);

2) ligoniai;

3) vaikai našlaičiai ir be tėvų globos likę vaikai;

4) nedirbantys pensininkai, negaunantys kitų pajamų, išskyrus pensijas ir kitas socialines išmokas;

5) bedarbiai;

6) asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pripažintas nukentėjusiųjų teisinis statusas;

7) šeimos (asmenys), kurių gaunamos pajamos negali patenkinti jų minimalių socialiai priimtinų poreikių, kurių mastą nustato savivaldybės;

8) asmenys, savivaldybių nustatyta tvarka pripažinti nukentėjusiais nuo karo ir gaivalinių nelaimių, gaisrų, ekologinių katastrofų, epidemijų, užkrečiamųjų ligų protrūkių.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys tokiais pripažįstami pagal atskirus įstatymus ir kitus teisės aktus.

7 straipsnis. Paramos gavėjai

1. Paramos gavėjais gali būti Lietuvos Respublikoje įregistruoti:

1) labdaros ir paramos fondai;

2) biudžetinės įstaigos;

3) asociacijos;

4) visuomeninės organizacijos;

5) viešosios įstaigos;

6) religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai;

7) tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai);

8) kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams ir (arba) dalininkams, ir (arba) nariams.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti juridiniai asmenys tampa paramos gavėjais ir įgyja teisę gauti paramą tik šio įstatymo nustatyta tvarka gavę paramos gavėjo statusą.

TAR pastaba. *Straipsnio dalis (reikalavimas paramos gavėjui turėti paramos gavėjo statusą) įsigalioja po 6 mėnesių nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios 2004-07-02. Iki šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies įsigaliojimo visi šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyti juridiniai asmenys yra paramos gavėjai ir turi teisę ją gauti.*

3. Paramos gavėjais gali būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame sąraše nurodytos užsienyje esančios lietuvių bendruomenės, kitos lietuviškos įstaigos ar organizacijos ir tarptautinės labdaros organizacijos.

8 straipsnis. Paramos gavėjo įsipareigojimai

Teikiant paramą leidžiami tam tikri paramos gavėjo įsipareigojimai paramos teikėjui Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Labdaros ir paramos teikimo būdai

Labdara ir parama teikiama:

1) neatlygintinai perduodant pinigines lėšas ar bet kokį kitą turtą (įskaitant pagamintas arba įsigytas prekes), suteikiant paslaugas;

2) suteikiant turtą naudotis panaudos teise;

3) testamentu paliekant bet kokį turtą;

4) kitais būdais, kurių nedraudžia Lietuvos Respublikos įstatymai bei tarptautinės sutartys.

10 straipsnis. Paramos panaudojimas

1. Paramos gavėjai pagal šį įstatymą gautą paramą gali naudoti savo įstatuose ar nuostatuose numatytiems šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams, labdarai (jeigu jie pagal šį įstatymą turi teisę teikti labdarą), o biudžetinės įstaigos - nuostatuose nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti.

2. Pagal šį įstatymą kaip parama gautos lėšos ir kitas turtas negali būti:

1) naudojami politinių partijų ir politinių organizacijų veiklai ar politinėms kampanijoms remti;

2) perduodami kaip įnašas įmonei, įstaigai ar organizacijai, kurios steigėjas, akcininkas, dalininkas ar narys yra paramos gavėjas.

11 straipsnis. Labdaros ir paramos teikėjų ir gavėjų apmokestinimas

Labdaros ir paramos teikėjų ir gavėjų apmokestinimą Lietuvos Respublikoje nustato Lietuvos Respublikos mokesčių ir Muitų tarifų įstatymai.

12 straipsnis. Labdaros ir paramos apskaita

1. Paramos teikėjai, išskyrus fizinius asmenis bei asmenis, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, privalo tvarkyti pagal šį įstatymą teikiamos paramos apskaitą: joje nurodyti duomenis apie konkrečius paramos gavėjus, paramos dalyką ir jo vertę. Paramos teikėjai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai metinę ataskaitą apie suteiktą paramą.

2. Juridiniai asmenys, kurie pagal šio įstatymo nuostatas turi teisę gauti paramą, privalo atskirai tvarkyti pagal šį įstatymą gaunamos paramos apskaitą (joje nurodyti gautos paramos teikėjus, kai parama nebuvo gauta anonimiškai, bei vertę ir jos panaudojimą, t. y. įvardyti konkrečius gavėjus, jeigu kaip parama gautos lėšos ar turtas perduoti kitam asmeniui) bei pačių teikiamos paramos ir (arba) labdaros apskaitą (joje nurodyti duomenis apie konkrečius paramos ir

(arba) labdaros gavėjus, paramos ir (arba) labdaros dalyką ir jo vertę) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai metinę ataskaitą apie gautą paramą ir jos panaudojimą, apie pačių suteiktą paramą ir (arba) labdarą, taip pat apie savo veiklą, susijusią su šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytų visuomenei naudingų tikslų įgyvendinimu. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija taip pat nustato anonimiškai gautos paramos apskaitos tvarką.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytose ataskaitose pateiktą informaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais pateikia Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

4. Religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai pagal šį įstatymą gaunamos paramos apskaitą bei pačių teikiamos paramos ir (arba) labdaros apskaitą tvarko pagal savo kanonus, statutus ir kitas normas. Tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai turi teisę teikiamose ataskaitose neatsiskaityti už anonimiškai gautą paramą ir jos panaudojimą, o jeigu per ataskaitinį laikotarpį gauta ir panaudota vien tokia parama – iš viso nepateikti to laikotarpio ataskaitos. Tradicinėms Lietuvos religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir centrams, per kalendorinius metus gavusiems paramą vien anonimiškai, netaikomi šio straipsnio 3 dalies reikalavimai dėl metinių ataskaitų pateikimo.

Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. IX-680, 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 2-50 (2002-01-09), i. k. 1011010ISTA00IX-680

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-680, 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 2-50 (2002-01-09), i. k. 1011010ISTA00IX-680

13 straipsnis. Labdaros ir paramos kontrolė

1. Valstybinė mokesčių inspekcija kontroliuoja labdaros ir paramos teikimą, gavimą ir naudojimą, kiek tai susiję su mokesčių lengvatų taikymu.

2. Kitos valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos kontroliuoja labdaros ir paramos teikimą, gavimą ir naudojimą pagal savo kompetenciją, jeigu tai numato įstatymai ir kiti teisės aktai.

3. Nustačiusios labdaros ir paramos teikimo, gavimo arba naudojimo pažeidimus, kontrolės institucijos (valstybinė mokesčių inspekcija ir (arba) muitinė) panaikina mokesčių lengvatas ir taiko įstatymų nustatytas sankcijas**.**

14 straipsnis. Paramai skirto turto importas ir eksportas

1. Importuojant paramai skirtą turtą, kartu su muitinės deklaracija muitiniam tikrinimui turi būti pateiktas paramos teikėjo raštas, liudijantis, kad importuojamas turtas skirtas paramai. Kai yra importuojami vaistai ar medicinos gaminiai, turi būti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka pateikti papildomi dokumentai.

2. Turtas eksportuojamas kaip parama tik tuo atveju, jeigu jis, vadovaujantis šiuo įstatymu, skirtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame sąraše nurodytoms užsienyje esančioms lietuvių bendruomenėms, kitoms lietuviškoms įstaigoms ar organizacijoms ir tarptautinėms labdaros organizacijoms.

15 straipsnis. Paramos gavėjo statusas

1. Šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys gali kreiptis į juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl paramos gavėjo statuso suteikimo. Paramos gavėjo statusas privalo būti suteiktas, jeigu šių asmenų įstatuose (nuostatuose) numatyta:

1) šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta visuomenei naudinga veikla (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms);

2) paramos gavimas.

2. Paramos gavėjo statuso suteikimo, įskaitant pakartotinį šio statuso suteikimą, tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Juridinių asmenų registro tvarkytojas paramos gavėjo statusą panaikina kontrolės institucijos teikimu arba paties paramos gavėjo prašymu. Į juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl juridiniam asmeniui suteikto paramos gavėjo statuso panaikinimo kreipiasi institucija, pagal savo kompetenciją nustačiusi, kad tas asmuo:

1) padarė piktybinį mokesčių įstatymų pažeidimą, nurodytą Mokesčių administravimo įstatyme;

2) padarė Pinigų plovimo prevencijos įstatymo pažeidimą;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka neparengė šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytos ataskaitos per 2 mėnesius po to, kai buvo apie šį pažeidimą įspėtas;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-680, 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 2-50 (2002-01-09), i. k. 1011010ISTA00IX-680

4) nuolat pažeidinėja labdaros ir paramos teikimo, gavimo bei panaudojimo reikalavimus ir dėl to kontrolės institucijos jau panaikino jiems mokesčių lengvatas.

4. Juridinis asmuo, kuriam už šio straipsnio 3 dalyje nurodytą bent vieną pažeidimą buvo panaikintas paramos gavėjo statusas, pakartotinai dėl šio statuso suteikimo gali kreiptis į juridinių asmenų registro tvarkytoją ne anksčiau kaip po metų, kurie pradedami skaičiuoti nuo statuso panaikinimo dienos. Paramos gavėjo statusas pakartotinai suteikiamas, jeigu juridinis asmuo yra sumokėjęs visus mokėtinus mokesčius, baudas bei delspinigius, o per metų laikotarpį nebuvo nustatyta mokesčių įstatymų piktybinių pažeidimų arba Pinigų plovimo prevencijos įstatymo pažeidimų.

TAR pastaba. *Straipsnis įsigalioja nuo juridinių asmenų registro, nurodyto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso antrojoje knygoje, veiklos pradžios 2004-01-01.*

16 straipsnis. Atsakomybė už įstatymo pažeidimą

Labdaros ir paramos teikėjai bei gavėjai už šio įstatymo pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Ginčai dėl labdaros ir paramos nagrinėjami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1149, 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2398 (1995-12-30); Žin., 1996, Nr. 1-0 (1996-01-05), i. k. 0951010ISTA00I-1149
Dėl Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo ir papildymo

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-311, 1997-06-26, Žin., 1997, Nr. 65-1541 (1997-07-09), i. k. 0971010ISTAVIII-311
Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-627, 1998-02-17, Žin., 1998, Nr. 25-630 (1998-03-13), i. k. 0981010ISTAVIII-627
Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1811, 2000-07-11, Žin., 2000, Nr. 61-1818 (2000-07-26), i. k. 1001010ISTAIII-1811
Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-680, 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 2-50 (2002-01-09), i. k. 1011010ISTA00IX-680
Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-854, 2002-04-18, Žin., 2002, Nr. 45-1707 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-854
Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 1, 3, 5, 10, 12 ir 15 straipsnių papildymo įstatymas